

NOVA DOGA

Licejska knjižnica

Dolžni iztis
Ljubljana

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak mm
višine stolpca 1 K 20 v. Reklama med tekstom, osmrtnice in
zahvale K 150 — Posamezna številka stane 50 par - 2 K.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 55.
Upravišтво Strossmayerjeva ul. št. 1. pritličje. Telefon št. 65
Račun kr. poštnega čekovnega urada št. 10.066.

IVAN PREKORŠEK:

Delitev Slovenije.

Vprašanje delitve slovenskega ozemlja v dve upravni oblasti je stopila v odločilen stadij. Naravno je, da se radi tega vprašanja pojavljajo glasovi za in proti. Nameravana upravna delitev v ljubljansko in mariborsko oblast ima dvoje vrst nasprotnikov. Stranke, ki zagovarjajo autonomističen načrt državne uprave, so principiellne nasprotnice upravne državne delitve, njim je plemenska in historična zaščita in separacija prvo in najvažnejše vprašanje.

Proti vladnemu načrtu, ki predvideva za slovenske pokrajine dve upravni oblasti, pa se pojavljajo obdvanjati uri tudi manj principiellni nasprotniki, v prvi vrsti »Slovenski Narod« z glavnim urednikom g. R. Pustoslemškom na čelu. Iz vseh člankov in polemike, ki se je razvila radi tega vprašanja med mariborskim »Taborom« in ljubljanskim »Slov. Narodom«, pa odseva jasno, da manjka one mirnosti in stvarnosti, ki je za javno obravnavanje vprašanja tako važnega značaja absolutno potrebna. Izostalo bi bilo lahko vse ostro, mestoma otročje streljanje, ki ga mi med Mariborom in Ljubljano zadnje dni nekam nevoljno poslušamo.

Vsi smo silno pametni ter vidimo brezdvomno vse zle posledice delitve za državo tako v finančnem, kakor v upravnem in nacionalnem oziru! Vse to vidimo v Ljubljani tako jasno, kakor nikjer drugje, vrhovni vodniki in in krmilari državne uprave v Beogradu zopet ne vidijo in ne znajo ničesar, oni so slepci, politični naivneži in zapraviljci državnega imetja, mi doma pa se neskončno ubijamo, štedimo in trudimo, kako bi bilo za državo najboljšel blagor državi, ki ima take državljane, čast tebi, ujedinjena Slovenija, ki hoče biti čista in vzgledna, kakor vedno v vrsti svojih jugoslovanskih bratov.

Jugoslovensko nacionalno osvobodjenje je čez noč podrlo historične ograje in plove, ki so nas umetno delili, postavljeni od naših krvnikov v ta namen, da smo jim sigurnejše robovali! In bili smo dobri, zvesti hlapci, mi dobri Hrvati in dobro slovensko ljudstvo. Glasniki nacionalnega osvobodjenja so postali ob prevratu graditelji ujedinjene nacionalne jugoslovenske države. Vse delo naših političnih predhodnikov in naše dobe do zadnjih dnij življenja avstrijskega cesarstva je stremelo za tem, da si priborimo kar največja prava na svojem

teritoriju. Da smo se pač prav dobro zavedali, da ni to v interesu moči one države, katere državljani smo bili, ni treba povdarjati. Naše delo je šlo za oslabljenjem države in za okrepljenjem naše nacije, ki je bila izstavljena premočnemu nemškemu valu, v kojem je polagoma, a sigurno tonila.

Mi nismo imeli učenjaka - politika, profesorja Masaryka, ki je napisal svojemu narodu znamenito knjigo »Česka otazka« — »Česko vprašanje«.

Vprašanje malega naroda, to je bilo nekdanje naše slovensko vprašanje; slovenskega vprašanja danes ni več, tisti, ki ga umetno vstvarjajo, grešijo zavestno nad svojim narodom in nad državo, ki je naša.

Vprašanje slovenskega naroda je vprašanje jugoslovensko - državno. Iz tega edinega velikega vidika bi v normalnih razmerah zdrave dobe moralo izhajati vse naše delo in vse naše htenje. To je najnujnejši postulat naše gospodarske in nacionalne samoohranitve, naše eksistence. Iz tega vidika treba presojati tudi vprašanje upravne delitve države, ki se ne bo izvršila samo na Slovenskem, ampak v celi državi.

Ne gre za Maribor ali Ljubljano, ne gre za ali proti Ljubljani, gre za upravne oblasti, ki so namenjene narodu, ki živi od Maribora do Bitolja, ne gre za korist ali škodo Ljubljane, za dobro državne uprave ide in za dobro naroda, ki hoče biti dobro upravljan.

Kako se je vladalo iz Ljubljane gor k nam preko mej nekdanje kranjske dežele do naših severnih državnih granic in tje v Prekmurje, o tem izrekati sodbo, ne pripada meni, vsevpred obsoditi je najlažje in se najraje sliši. Jaz sem uverjen, da so v deljenih oblastih Slovenije, kojih jedna bo imela svoj sedež v Ljubljani, druga v Mariboru, podane garancije, da se bo moglo boljše, in ves narod pravičnejše gospodariti in ves narod prirediti k intenzivnejšemu sodelovanju.

Jaz nimam strahu ne pred Kranjci ne pred Štajerci; bodimo vsi dobri Jugoslovenci, pa še ostanimo, če nas veseli, Štajerci in Kranjci, nič nesreče zato.

Zaključujem svoje pismo: Sem za Ljubljano in sem za Maribor in nočem v svojem in v imenu mnogih drugih, ki živimo vmes in izven lokalnih plovov, prikrivati in zamolčati globokega prepričanja svojega, da spada Celje s Savinjsko dolino in celo kotlino do Zidanega mosta k Mariboru. Zato go-

vore, poleg mnogih drugih, važni nacionalnopolitični razlogi. Mariborska oblast nas potrebuje, ljubljanska ne.

Politične vesti.

PASIČ PODAL DEMISIJO VLADE.

Zahrbtnost radikalcev.

Vkljub temu, da je Pašić v smislu klubovega sklepa pismeno obvestil Demokratski klub, da radikalci ne reflektirajo več na portfelj notranjega ministristva, je radikalni klub v svoji seji dne 3. tm. v odsotnosti Pašićevi sklenil, da zahteva ta portfelj za sebe. Dalje je odklonil klub željo demokratov, da se spremeni dozdajna agrarna reformna politika ter da se izvoli poseben parlamentarni odbor, ki bi imel pravico nadzirati delovanje zunanjega ministristva.

Demokratski klub je nato v svoji seji izjavil, da so radikalci kršili sporazum in tako onemogočili sestavo vlade.

Pašić pri kralju.

Pašić je takoj sklical ministrsko sejo ter predlagal, da vlada odstopi. Soglasno je bilo sklenjeno, da vlada stavi svoje funkcije na razpolago kralju, da se tako razčisti položaj.

Pašić se je podal h kralju in mu izročil demisijo vlade, katero je kralj sprejel.

Predsednik Nar. skupščine pri kralju.

Popoldne 3. dec. je kralj pozval k sebi predsednika Nar. skupščine dr. Ribarja, ki je kralju poročal o položaju ter izjavil, da smatra za potrebno, da so poveri sestava nove vlade zopet Pašiću. Kralj je poklical k sebi še druge politične voditelje.

Ministrski kandidati Demokratskega kluba.

V seji 2. dec. je Demokratski klub definitivno določil svoje kandidate za vlado: Pribičević, Davidović, dr. Žerjav, Rafajlović, Voja Marinković, dr. Krstelj.

Pribičević je z ozirom na politično situacijo izjavil, da ne sprejme več ministristva za notranje zadeve, klub pa je soglasno sklenil, da vztraja pri svoji odločbi. Pribičević je izjavil, da se le v slučaju skrajne potrebe podvrže klubovi disciplini.

Minister dr. Kukovec je vztrajal pri svojem že svoječasnem sklepu, da v novo vlado ne vstopi. Klub je uvaževal njegove razloge in mu izrekel iskreno zahvalo za dozdajno neumorno delo. Dr. Kukovec je izjavil poročevalcu »Jutra«, da je že njegova davna želja,

»Molči, žena!« je zakričal mesar, »tovariši gre lahko po svoji volji spat brez večerje, če mu je tako všeč!«

»Mogoče pa nima s čim plačati,« je godrnjala na tiho ženska.

»Molči, še enkrat ti rečem, molči, baba!« je zavpil mesar z naglasom, s katerim je dobro povdaril stališče v svoji hiši.

Ko sem ostal nekako eno uro v tej zaduhli sobi, se mi je zahotelo iti počivati, in prosil sem Rudefacc, naj mi pokaže mojo sobo. Mesar je vzel svetilko in šel sem za njim; šla sva čez malo dvorišče, po kakih tridesetih stopnjicah brez držaja sva šla kvišku, na ploščadi sva se ustavila in v oboje moje sobe! Ko sem prestopil prag, je potegnil močan veter in ugasnil svetilko. Rudefacc pa se je jel poslavljati.

»Gospod Rudefacc, prižgite še enkrat svetilko,« sem ga prosil.

»Zakaj?« mi odvrne, »saj najdete lahko tudi brez luči vašo posteljo.«

»Saj se moram vendar sleči.«

»Vi ste vojak in nobena koketka, da bi si pripravljali toaleto po noči.«

»Jaz zahtevam luč, ker ne vem, ka-

da izstopi iz vlade in se vrne v ožjo domovino, kjer se hoče posvetiti političnemu delu in organizaciji stranke. Vse drugo je neumno ali zlobno izmišljeno. »Slov. Narod« poroča, da je dr. Kukovec predestiniran kot veliki župan mariborske oblasti.

Mandat poslanca SKS Kirbiša je verifikacijski odbor vsled pritožbe klerikalcev razveljavil. Na Kirbiševo mesto pride kot poslanec klerikalec Skoberne.

Naš poslanik na Dunaju je postal g. Tiča Popović, dozdaj pomočnik zunanjega ministra v Beogradu.

Glede delitve Slovenije v dvoje oblasti je v »Slov. Narodu« zavzel glavni urednik g. R. Pustoslemšek stališče proti delitvi Slovenije — iz finančnih razlogov. Mariborski »Tabor« je v par člankih ostro polemiziral proti tem izvajanjem. Polemika ni ostala v »Narodu« brez odgovora. Dne 4. tm. pa je v »Slov. Narodu« vseučiliški profesor dr. Rado Kušej zavzel stališče za delitev Slovenije. Na uvodnem mestu priobčujemo mnenje odličnega našega sodelavca g. Ivana Prekorška, s katerim se v polnem obsegu strinjamo.

Odlikovanje ministrov. Kralj Aleksander je odlikoval ministre Pribičevića, dr. Kukovca, dr. Krizmana in Trifkoviča z redom Belega Orla III. vrste, ministre generala Zečevića, Ivana Puclja, Uzunovića in Miletića pa z redom Sv. Save I. reda.

Predlog namestnika Hribarja glede upravne razdelitve Slovenije se glasi — kakor poroča »Slov. Narod« — sledeče: vse slovenske zemlje naj tvorijo eno upravno oblast, češ da je to v narodnem in državnem interesu. Za slučaj, da bi se Slovenija vendarle delila v dvoje oblasti, nasvetuje kot mejo med ljubljansko in mariborsko oblastjo razvodje med Savo in Dravo.

Hrvatski blok (Radičevci, zajedničarji in frankovci) so postavili za obč. volitve dne 11. tm. v Zagrebu skupno kandidatno listo. Nosilec liste je Radič.

Na Madžarskem je grof Bethlen zopet sestavil vlado, v katero so vstopile še nekatere stranke.

Iz Prekmurja.

MADŽARSKI VPAD V PREKMURJE.

Dne 29. nov. so madžarske vladne čete in graničarji v polni vojni opremi nastopili na črti 80 km na meji od Trtkove do Mure ter zahtevali od naših obmejnih čet, da se umaknejo za 3 km. Na

kšno je moje stanovanje.«

»Nikar ne bodite prismojeni! Veliko višjih kakor vi, je stanovalo že v tej sobi in nobeden se ni pritožil.«

Mož je imel najbrže čisto prav in misli sem si: tiho bodi in stopi v sobo! Komaj sem pa prestopil prag, je zadrlesnil Rudefacc vrata, jih dvakrat zaklenil ter potegnil ključ iz ključavnice. Izvršil je to tako urno, da nisem utegnil protestirati.

»Oho! oho! Rudefacc,« sem zakričal in vdrl z vso jezo s peto ob vrata. »prokleti mesar, ali me misliš tako zapreti kakor prešiča v svinjak? Takoj odpri, če ne, razrinem vrata.«

»Lahko noč,« mi je mirno odgovoril Rudefacc sredi stopnic. »kadar jutri želite vstati, vas bomo drage volje zbudili.«

Kmalu sem slišal še samo odmev njegovih podkovanih čevljev sredi stopnic. Kaj naj storim? Naj li razbijem vrata? Bila so iz močnega hrastovega lesa, ki bi kljubovala najlutejšemu obleganju. Uklonil sem se kruti usodi in sklenil mirno preživeti teh sedem ali osem ur Rudefaccovega zavora.

C. Tillier - Prevedel iz francoščine
E. Šimnic:

Strašni kapetanov nočni doživljaj.

(Dalje.)

Najbogatejšemu, najmočnejšemu in najbolj občudovanemu je največja slast, če ga zebe, da se ogreje, in če je utrujen, da se dobro spočije. Ognjišče samo je bilo izborna, grelo je namreč in ni kadilo.

Kako različna je čistost, sem si mislil. Razni kraji imajo razne navade. Španski Hidalgo živi prevzetno v svojem mrčesu, ogrski kavaha se maže s smrdljivo pomado, Tartari nosijo na vrate odpadke njihovega velikega lama, prebivalci Novega sveta pijejo iz lobanj svojih sovražnikov, kakor Evropejci iz najlepših kozarcev. Kaj pa je nam delikatno? kaj so naša mazila? stara skvarjena parfumerana mast. Naše lepe barve? Zmes grdi odpadkov, v katere ni niti prsta ne marali pomočiti. Raznovrstni siri, ki jih jemo pri obedu, da si izboljšamo tek? Skvarjeno mleko. In naše

ljubke deklice, kaj imajo pod belo rudočo kožo, ki jo s strastjo poljubujemo? Slabo voljo, šikane, rudeče meso prepreženo z belimi nitmi. Kadar človek pome, je najbolj srben in zadovoljen, če dobro je in počiva.

Komaj sem sedel deset minut, ko je zaklenil mesar vedna vrata.

»Čakajte prijatelji, bo še malo prezgodaj, zaklepari vrata.«

»Nikdar ni prezgodaj,« me hitro zavrne, »če ne pričakujemo nikogar več.«

»Če bi si pa slučajno še hotel kaj kupiti za večerjo?«

»Škoda za pot, jaz sem gostilničar in mesar, pri nas dobite za nizko ceno vse, kar potrebujete.«

Rudefaccova ponudba mi ni bila prav nič všeč, hvala Bogu, da mi je utrujenost vzela vsak tek do jedi. Odvrnil sem mu, da ne potrebujem ničesar, ker sem že večerjal v mestu. Ženska je razumela moj gnjus do jedi, obrnila se je k meni in rekla: »Mogoče pa gospod ne mara jesti v malih gostilnah?«

»Oprostite, gospa,« sem ji odvrnil, »jaz jem prav rad povsod, kjer je čedno in snažno.«

POSOLJILNICA V CELJU

Ustanovljena
leta 1880.

v lastni **NARODNI DOM**
palači

Rezervni fondi in vrednost
lastnih hiš čez K 7.000.000.

Eden najstarejših slovenskih denarnih zavodov. **00000**

Sprejema hranilne vloge na vložne knjižice in
tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše.

Daja posojila na menice, vknjižbe in v tekočem računu. **Otvorja** trgovske in obrtne kredite. **Financira** industrijska podjetja. **Obavlja** vse denarne transakcije, daje vsakovrstne informacije brezplačno.

Stanje hranilnih vlog čez K 45.000.000.

Otvoritev trgovine!

Cenjenemu občinstvu v Celju in okolici vljudno poročam, da sem prevzel staroznano **špecerijsko trgovino Milan Hočevnar**, katero sem popolnoma renoviral ter v večjem obsegu od dne **8. decembra** naprej vodil. Priporočam se vsem cenjenim odjemalcem mojega prednika, kakor vsem bodočim cenjenim strankam, ter jih zagotavljam v naprej najsolidnejše in najcenejše postrežbe.

Z odličnim spoštovanjem

V. DEČKO

I. DEČKO

1240

Glavni trg št. 10.

Ljubljanska cesta št. 4.

6-1

Registrov. kreditna in stavbna
zadruga z om. zav. **v Celju**
Prešernova ul. 15
Stanje rezerve K 130.000.

"LASTNI DOM"

Račun čekovnega urada št. 10.316.

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ štiri in pol K
od sto, proti odpovedi (5%) pet od sto.
Stanje hranilnih vlog: K 4.000.000.

Za prodati:

2 kratki površni sukni, 3 površniki,
fino vojaško sukno, 2 obleki, 2 para
škornjev št. 42, 1 fina zelena pelerina;
vse še v dobrem stani pri

Maks Zabukošek-u

Cankarjeva cesta št. 2. 1236 1

Šivilja

išče mesta v trgovini ali pa za na dan.
Naslov v upravi lista. 1235 1

CENE ZMERNE!

Manufakturna in modna
TRGOVINA
KAROL PAJK

Celje, Kralja Petra c.

- se priporoča za -
mnogobrojni obisk

V zalogi vse nove so-
kolske potrebščine!

!POSTREŽBA TOČNA!

Carinsko posredovanje

izvršuje najtočnejše in po zmernih cenah

"KOMPAS"

špedicijsko podjetje, informacijska pisarna

v Celju, Razlagova ulica št. 11.

SALAME

Prve vrste
NOVO BLAGO
Povsem zrela!

se dobiva povsod.

Prva hrvaška tovarnica salam,
suhega mesa in masti

M. GAVRILLOVIĆ SINOV

d. d.

1169 Petrinja 30-7

Prvovrstne mizarске odbrane deske

in drugi les za rezanje paralelno $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ debel in 4 — 6 m
dol, se kupi. Takojšnja dobava. Ponudbe je nasloviti na:

„Agraria“ trgovačko dioničko društvo Osijek.

Fizol, krompir, suhe gobe in deželne
pridelke kupuje po najvišjih cenah
špecerijska trgovina

Celje • **PETEK & DRUG** • Celje

VINO

Brata MOLAN,

bizeljsko, belo in rudeče ter haloško
:- po zmernih cenah priporočata :-

trgovina z vinom in žganjem na debelo
Vinska zaloga Gosposka ul. 4 in 30
Pisarna Prešernova ul. 12., I. nadst.

SUKNO

pristno češko za moške in volneno
za ženske obleke in razno manufak-
turo kupite radi direktnega importa
po čudovito nizkih cenah samo v
veletrgovini in razpošiljalnici

R. Stermecki, Celje.

Oglejte si manufakturno trgovino

J. KUDISZ

Celje - Gaberje št. 16, nasproti vojašnici prestolonaslednika Aleksandra
Priporoča se vsem odjemalcem: na **drobno** in **debelo**.

Dospela je velika množina inozemskega
blaga po zelo nizkih cenah; na primer
sukno za moške in ženske obleke, cefir,
šifon in raznovrstno manufakturno blago.

Trgovina z galanterijskim, modnim in norimberškim
blagom ter kranjskimi izdelki po najnižjih cenah

Fr. Kramar

v Celju, na Kralja Petra cesti.
Zaloga cigaretnega papirja in stročnic.